

Årsrapport från Hammarö fågelstation

Utgiven av Karlstads Ornitologiska Förening

Redaktör: Sven Larsson

Rapporten erhålls genom medlemskap i KOF (100 kr/år, medlemmar 20 år och yngre 30 kr/år, familjemedlemmar 10 kr/år) eller prenumeration (40 kr/år). Inbetalning sker till KOF:s postgirokonto 64 78 53-1. Adressändringar meddelas kassören.

Innehåll

Sid.

3. Förord

4. Kartor över fågelstationens observationsområde

6. Ringmärkningsverksamheten vid Hammarö fågelstation 2014

Sven Larsson

12. Återfynd - 2014

14. Ringmärkningstabell - 2014

18. Rekordtabell

Leif Gustavsson, Roger Jonasson

20. Höksångare och mindre flugsnappare

Björn Ehrenroth

23. KOF:s styrelse

Omslagsbild: Utsträckande stenfalk vid Spången

Foto: Anders Åberg

Foton, där inget annat anges: Sven Larsson

Förord

I och och med årets rapport är ambitionen att årsrapporten ska komma ut i samband med januariutskicket i fortsättningen.

Från verksamheten 2014

Under året har flera ringmärkare och assistenter tjänstgjort vid stationen.

Ca 500 personer har under 2014 guidats i organiserade grupper inklusive Fågelstationens dag. Dessutom har många spontana besökare upplysts om fågelstationens verksamhet.

Liksom tidigare år har vinterfågelmätning och tillfällig sträckräkning skett.

Verksamheten har kunnat genomföras tack vare anslag från Hammarö kommun samt Länsstyrelsen i Värmland.

Under 2014 har Karlstads Ornitologiska Förening haft 317 betalande medlemmar (rekord) och 10 medlemmöten har hållits med i genomsnitt 31 deltagare (rekord) per möte. 6 styrelsemöten har hållits under året.

Ett varmt tack riktas till alla medarbetare och bidragsgivare.

Karlstads Ornitologiska Förening

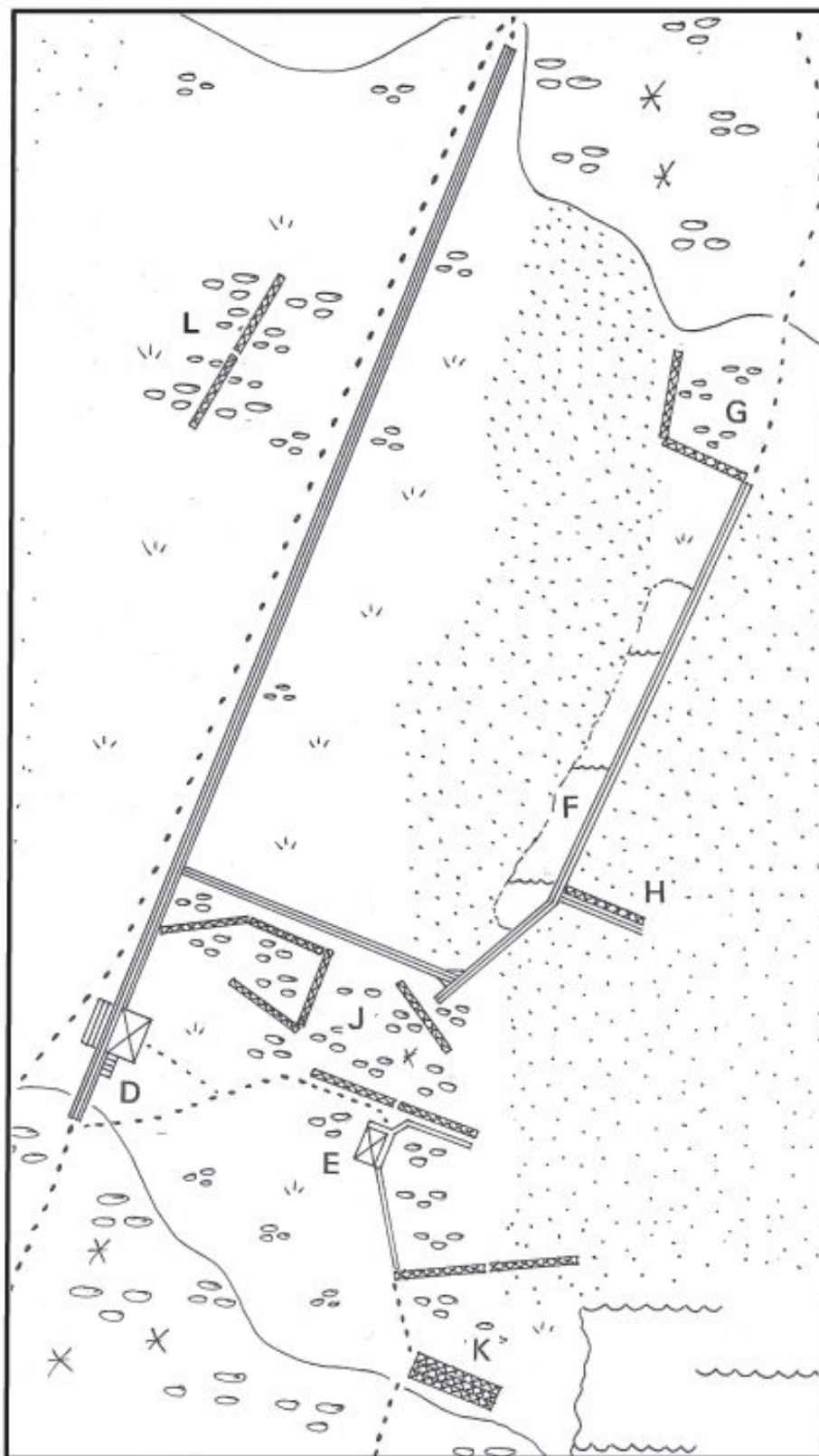

Under säsongerna 2013-2014 har Anders Melin från Stenungsund tjänstgjort som stationschef. Anders har under dessa två år gjort en mycket gedigen insats vid stationen. Ny stationschef från 2015 blir Roger Jonasson. Roger kommer från KOF:s egna led och har under många år ringmärkt vid stationen. Här syns Roger under Fågelstationens dag för ett antal år sedan.

**KOF riktar ett hjärtligt tack till
sponsorererna vid Fågelstationens dag!**

**Fagerås kvarn
ICA Maxis Bergvik
ICA Super Market Lövnäs
Nya Wermlands-Tidningen
Birds of the World
Löfbergs Lila
Euro Equip
Munthers**

Detalj karta över Spångenområdet

D. Informationsplats

E. Märkkur

F. Vassrännan

Nätplatser

G. Norra näten

H. Vassnätet

J. Kapade dungen

K. Görans hiss

L. Västra näten

Ytterigare en nät-
plats finns vid
stugan.

Namnet acci här-
stammar från en
nättyp med grov-
maskiga nät som
användes tidigare.

Ringmärkningsverksamheten vid Hammarö fågelstation 2014

Sven Larsson

Hammarö fågelstation (59.15N/13.31E) var 2014 bemannad med ringmärkare 95 dagar. Inga märkningar utfördes i januari, februari, mars, juni, november och december. Under vårsäsongen skedde märkningar 13 dagar mellan 20 april och 8 maj, därav 3 dagar i maj. I juli bokfördes 12 märkdagar mellan 21/7 och 31/7. I augusti var bemanningen sparsam med märkare på plats endast 13 dagar. Från och med september till sista märkdag 31/10 var bemanningen god.

Totalt märktes 6342 fåglar av 65 arter. Antalet märkta fåglar per 100 nättimmar var 42 individer, vilket får anses vara ett

relativt magert resultat. Anledningen till detta var till stor del den måttliga märksiffran för kungsfågel, låga märksiffror för mesar utom stjärtmes samt den allmänt svaga fångsten i augusti och början av september. Av de märkta fåglarna var endast 18% kungsfåglar och 18% mesar. Ofta har kungsfåglar och mesar sammanlagt svarat för ca 50% av den årliga fångsten. Ovanligt många nättimmar i april, då fångsten även normalt är begränsad, bidrog också till att hålla ner antalet märkta fåglar per 100 nättimmar.

Ingen ny märkart noterades, vilket innebär att antalet ringmärkta arter fort-

Tabell 1. Fördelning av bemanningsdagar för märkning, nättimmar samt ringmärkta fåglar under olika månader 2014 vid Hammarö fågelstation. Ingen märkning skedde under januari, februari, mars, juni, november och december. *Number of ringing days, net hours and birds ringed in different months in 2014 at Hammarö Bird Observatory. No ringing activity in January, February, March, June, November and December.*

Månad	April	Maj	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Totalt
Antal dagar	10	3	12	13	26	31	95
Antal nättim.	2715	318	1750	1420	4343	4471	15017
Antal fåglar	347	40	420	336	2463	2736	6342

farande är 157. Här ska åter nämnas att den splittning av röststrupig sångare som nyligen har gjorts har medfört att arttillhörigheten av den fågel som märktes i juni 2011 i nuläget är osäker. Rostsångare, *Sylvia inornata* eller moltonisångare, *Sylvia subalpina* är alternativen.

Dagsfångster med minst 100 märkta fåglar erhöles 19 dagar, därav 6 dagar med över 200 ex. En dag med mer än 300 ex (11/10, 358 ex av 16 arter) noterades, vilket blev högsta dagsantalet.

Sammanlagt 13 arter märktes i antal överstigande 100 ex: kungsfågel (1120), grönsiska (915), järnsparv (683), rödhake (574), stjärtmes (396), blåmes (364), gärdsmyg (335), talgoxe (292), lövsångare (243), trädkrypare (202), bofink (137), svarthätta (125) och gransångare (117).

Följande personer arbetade som ringmärkare enstaka eller flera dagar: Henrik Bergendal, Mike Brusaert, Björn Ehrenroth, Roger Jonasson, Sven Larsson, Berne Martinsson, Anders Melin, Bo Nielsen, Bimbi Ollberg och Bruno Sanchez. Förutom att några märkare även har varit assistenter har följande personer deltagit i fångsten: Yngve Dahlgren, Kerstin Gabre, Linda Halvorsen, Charlotte Grosli-Levin, Lasse Hellberg, Tina Ollberg, Maya Sazaki och Margareta Wilhelmsson. Alla som arbetat vid stationen på olika sätt tackas för ett gott arbete.

Guidning och övrig information

4 grupper om ca 10 personer vardera guidades under våren. Under hösten informerades ytterligare 4 grupper. Fågelsta-

Årets enda mindre korsnäbb märktes 28/4. Foto: Anders Melin

tionens dag 22 september besöktes av 400 personer. Denna dag märktes 169 fåglar av 12 arter. Sammanlagt under året guidades cirka 500 personer. Många spontanguidningar gjordes även när intresserade personer frågade om olika fåglar. Stationens arbete har som vanligt uppmärksammats i regionala medier.

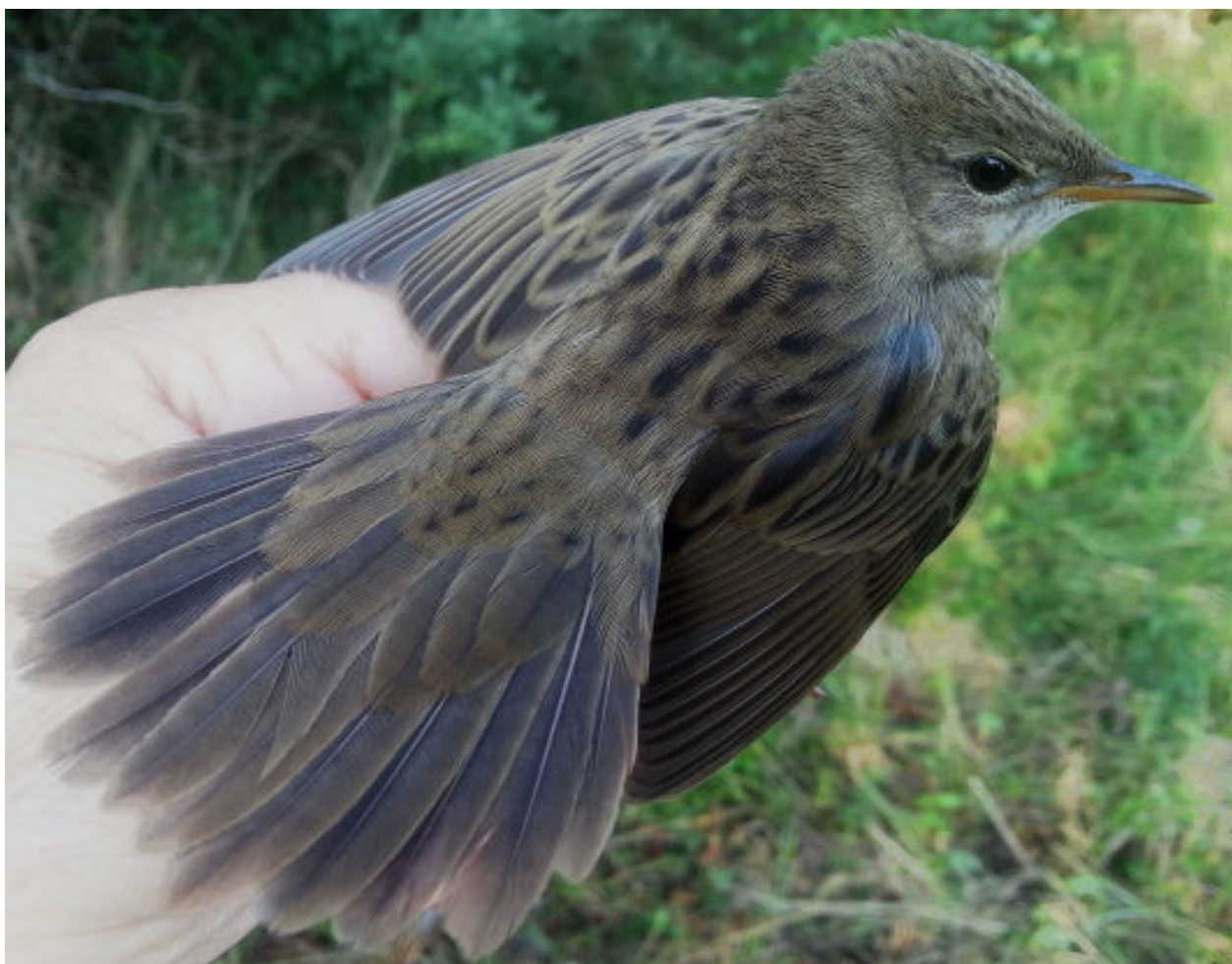
Fångstmetoder och märkplatser

Nätfångsten skedde liksom tidigare vid de fasta nätplatserna kring Spången samt i strandskogen väster om Fyren. Mp3-spelare användes i viss omfattning, främst för att försöka fånga ugglor, järnsparv, trädpiplärka och siskor. Hissnäten väster om Fyren var delvis oanvända på grund av

personalbrist. Under oktober återöppnades 2 nät vid nätplatsen på fyrtomten. Dessa har inte använts under några år. Den gamla vilande vassnätplatsen öster om Spången har också använts med 1 nät.

Vårmärkningen

13 märkdagar 20 april – 8 maj gav 387 fåglar av 28 arter. Medelfångsten på cirka 30 fåglar per dag får anses vara en bra siffra – normalt brukar cirka 20 fåglar/dag märkas vid denna tid. Ett stort antal nättimmar har också påverkat resultatet positivt. De fem vanligaste märkarterna var: rödhake (93), grönsiska (90), bofink (42), lövsångare (27) och svarthätta (24). 1 mindre korsnäbb märktes.

7:e augusti märktes stationens 13:e gräshoppsångare. Under de senaste 10 säsongerna har ytterligare 3 ex märkts, 2006, 2010 och 2011.

Höstmärkningen

Under 12 dagar 21 – 31 juli märktes 420 fåglar av 31 arter. Medelfångsten var cirka 35 ex/dag (2013: 41 ex/dag). Resultatet visar även i år att juli är en månad då ganska goda nätfångster kan göras. Lövsångare dominerade som vanligt med 150 ex (36%) märkta. Nämnas kan också att 68 märkta blåmesar. Årets enda gröngöling märktes. 1 göktyta, 2 ladusvalor och 6 törnskator tillhörde de mera ovanliga nätgästerna.

Augusti 2014 blev till stor del en för-lorad månad ur ringmärkningsynpunkt. Endast 13 dagar var bemannade och märksiffran 336 är sällsynt skral. De dagar som var bemannade gav måttliga märksiffror (36/dag), vilket troligen kan skyllas på ett långdraget högtrycksväder med begränsade rörelser av flyttfåglar i området. För flera arter tropikflyttare resulterade detta i ovanligt låga märksummor. 1 gräshopp-sångare, stationens 13:e, samt 1 mindre flugsnappare, stationens 22:a nätfångade gladde. Nämnas kan också 2 märkta blåhakar samt 2 rosenfinkar.

Märksummorna från andra halvan av september och under oktober var av mera normal omfattning. Negativt var att vädret periodvist var blåsigt och regnigt, vilket alltid håller ner märksiffrorna. Kungsfågeln svarade dock för måttliga märksiffror (1110 ex under året) jämfört med medelvärdet på 1781 ex/år under perioden 1972-2013 (42 år). Klar bästa dagen var 11/10 med 214 märkta kungsfåglar. Denna dag märktes 19% av alla kungsfåglar under hösten, vilket kan jämföras med den näst bästa dagen, 28/10, med 60 märkta. Hyggliga märksummor erhöles bland annat för järnsparv och grönsiska.

Ovanliga fåglar i fångsten var: tajgasångare (1), mindre flugsnappare (2), varfågel (1) samt stenknäck (1).

Ett överraskande besök gjordes 20/9, då en honfärgad sommargylling rörde sig i spångenområdet under någon timme. Septemberobservation av sommargylling är unikt i Värmland.

Invasionsfåglar

19/9 och 4/10 märktes vardera dagen 1 sparvuggla. 21/10 märktes dessutom höstens enda pärluggla. Dessa 3 ugglor blev höstens hela fångst och pekar på svaga rörelser. I början av året hördes gott om ropande pärlugglor i värmlandsskogarna. Efter en eventuell sorkkrasch fanns möjlighet till goda fångster av pärlugglor. Uppsättningen av mp3-spelare och högtalare utökades. Märkarna var på tå och spelade lock och spellåten under flera nätter. Resultatet blev ändå ytterst magert.

1 gröngöling, 3 spillkråkor, 5 större hackspettar samt 1 märkt mindre hackspett är ganska mediokra siffror för märkta hackspettar. Det som ändå var mest remarkabelt på spettfronten var ändå den observation av en insträckande vittryggig hackspett som gjordes 20/9. Vittryggen sträckte in på Fyrholmen, hördes kort men försvann ganska snabbt. Det hade varit värdefullt att konstatera en eventuell färgmärkning, även om fågeln inte hade nätfångats. Nämnas kan också att den tidigare nämnda sommargyllingen sågs vid samma tillfälle, ett observationskombo som förmodligen aldrig kommer att upprepas.

Sidensvansar besökte udden vid ett antal tillfällen och noterades ett antal dagar på sträck och sträckförsök. Inga kunde

dock märkas. Stjärtmesar uppträdde invasionsartat under senhösten. 396 märkta fåglar är en ganska kraftig invasion men ändå inte i närheten av toppåren. Fångster-na gjordes utspritt från mitten av september och under hela oktober. Näst sista märk-dagen 30/10 noterades den högsta dags-siffran, 69 märkta stjärtmesar. Som tidigare invasionsår har troligen åtskilliga stjärt-mesar kunnat märkas långt inne i novem-ber om inte märkningen hade avslutats. Med höstens 396 märkta har nu 15465 stjärtmesar ringmärkts vid stationen. 61 återfynd har gjorts och återfynden är nästan uteslutande från lokaler västerut, ofta i Norge.

91 märkta talltitor visar på en måttlig rörelse under hösten. Under toppdagen 27/9 märktes 19 ex, vilket är hyggligt men inte imponerande.

Svartmes, blåmes, talgoxe, och nöt-väcka besökte området i måttliga mäng-der. Trädkrypare (202 ex) fångades i för-

hållandevis goda antal. Här kan nämnas att blott 4:e återfyndet gjordes av trädkry-pare, denna gång i Norge. Arten har ändå märkts vid mer än 4000 tillfällen.

Inga rapporter om större utsträckande flockar av nötskrikor finns. 3 ex märktes, vilket är en normal siffra under senare år. Nötkråka noterades vid Spången vid 1 enda tillfälle (1/10, 3 ex) under hösten men ingen nätfångades.

51 märkta gråsiskor, därav 38 ex under sista märkdagen 31/10, visar på svaga rörelser för arten. Endast 3 ex av dessa bokfördes som brunsisikor. Korsnäbbar passerade/rastade i måttliga antal. Som mest sågs 50 korsnäbbar på sträck/sträck-försök 13/9 och 11/10. Bändelkorsnäbb rapporterades 7 dagar under perioden 26/8 - 3/10, som mest 5 ex 29/8. Inga ob-servationer av tallbit finns under hösten. Domherrar uppträdde fåtaligt vilket av-speglas i märksumman 49 ex, med som mest 12 ex 30/10.

Rastande sommarmargylling 20/9 Foto: Anders Boström

Tabell 2. Uppträdandet av invasionsarter / partiella flyttare hösten 2014 vid Hammarö fågelstation; vandringsrörelsernas relativa styrka.

The occurrence of irregular migrants in autumn 2014 at Hammarö Bird Observatory; relative strength of the movements.

6 - mycket kraftig (<i>very strong</i>)		2 - svag (<i>weak</i>)	
5 - kraftig (<i>strong</i>)		1 - mycket svag (<i>very weak</i>)	
4 - ganska kraftig (<i>rather strong</i>)		0 - inga observationer (<i>no observations</i>)	
3 - måttlig (<i>moderate</i>)			

<i>Nyctea scandiaca</i>	0	<i>Parus montanus</i>	3
<i>Surnia ulula</i>	0	<i>P. cinctus</i>	0
<i>Glaucidium passerinum</i>	2	<i>P. ater</i>	2
<i>Asio otus</i>	0	<i>P. caeruleus</i>	3
<i>Aegolius funereus</i>	1	<i>P. major</i>	3
<i>Picus canus</i>	0	<i>Sitta europaea</i>	3
<i>Dryocopus martius</i>	2	<i>Certhia familiaris</i>	4
<i>Dendrocopos major</i>	2	<i>Garrulus glandarius</i>	3
<i>D. leucotos</i>	1	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	1
<i>D. minor</i>	1	<i>Carduelis flammea</i>	2
<i>Picoides tridactylus</i>	0	<i>Loxia leucoptera</i>	3
<i>Bombycilla garrulus</i>	3	<i>Loxia cur./pyt.</i>	3
<i>Aegithalos caudatus</i>	4	<i>Pinicola enucleator</i>	0
		<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	2

Fågelstationens dag 2015
söndag 27 september 08:00 - 14:00

Återfynd

Under 2014 har 11 återfynd av 8 arter rapporterats via Ringmärkningscentralen. 4 främmande kontroller har gjorts vid stationen. Totalt har 804 återfynd av 61 arter erhållits via RC, därav 451 (56 %) från utlandet. 9 av årets fynd har gjorts på längre avstånd än 100 km från märkplatsen.

I återfyndslistan används följande symboler:

x	funnen död	v	kontrollerad av ringmärkare
f	flugit mot fönster eller inglasad altan	k	tagen av katt

Större hackspett *Dendrocopos major*

4.645.618	1K hona	13-09-26	
	x	14-04-19	Skärhamn (58.00 N / 11.33 E), Tjörn, Bohuslän

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

CT11.961	1K	13-09-08	
	k	14-04-12	Nidingen (57.18 N / 11.54 E), Halland

Järnsparv *Prunella modularis*

1EP75.662	1K	07-09-08	
	x	14-05-06	Fürstenhagen (53.20 N / 13.30 E), Mecklemb.-Vorpomm., TYSKLAND
1EV13.187	1K	14-09-21	
	v	14-10-26	Bouloc (43.49 N / 01.26 E), Haute-Garonne, FRANKRIKE

Rödhake *Erithacus rubecula*

CR69.874	1K	12-09-30	
	?	13-10-18	Col De Jaman (46.27 N / 06.59 E), Vaud, SCHWEIZ

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

1ET77.498	2K hona	14-05-08	
	v	14-09-13	Grönvik (56.08 N / 12.49 E), Hasslarp, Skåne
1ET77.664	1K hane	14-09-04	
	v	14-09-24	Kunratice (50.01 N / 14.30 E), Praha, TJECKIEN
1ET77.713	1K hane	14-09-10	
	f	14-09-14	Sannagatan (59.18 N / 14.05 E), Kristinehamn, Värmland

Blåmes *Parus caeruleus*

1ES62.007	1K	11-09-24	
	x	14-07-23	Bjälverud (60.00 N / 13.06 E), Sunne, Värmland

Trädkrypare *Certhia familiaris*

TA4262	1K+	13-10-11	
	x	14-04-05	Fredrikstad (59.15 N / 10.54 E), Östfold, NORGE

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*

2KS71.131	1K hona	13-10-26	
	x	14-05-09	Vallrun (63.42 N / 14.09 E), Föllinge, Jämtland

Främmande kontroller vid Hammarö fågelstation**Rörsångare** *Acrocephalus scirpaceus*

12.832.163	2K+	12-08-17	Grembergen (51.03 N / 04.07 E), Oost-Vlaanderen. BELGIEN
	v	13-07-25	

Talgoxe *Parus major*

2KR38.454	1K hona	10-10-05	Fyren (55.23 N / 12.49 E), Falsterbo, Skåne
	v	14-10-14	

Grönsiska *Carduelis spinus*

13.065.512	3K+ hona	13-03-21	Bierbeek (50.50 N / 04.46 E), Brabant, BELGIEN
	v	13-10-05	
ZE33.654	2K+ hane	13-04-02	Markkleeberg (51.17 N / 12.24 E), Leipzig, TYSKLAND
	v	14-10-25	

Ringmärkning 1961-2014

Tabell 3. Totala antalet fåglar märkta vid Hammarö fågelstation 1961-2014

Total ringing of birds at Hammarö Bird Observatory 1961-2014

Art	Märkta			Summa 1961-14 5685 d	Återfynd <i>Recoveries</i>
	2012 92 d	2013 129 d	2014 95 d		
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	-	-	-	14	1
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	-	-	-	1	
Storskrake <i>Mergus merganser</i>	-	-	-	1	1
Orre <i>Tetrao tetrix</i>	-	-	-	2	
Smålom <i>Gavia stellata</i>	-	-	-	1	
Skäggdopping <i>Podiceps cristatus</i>	-	-	-	1	
Rördrom <i>Butaurus stellaris</i>	-	-	-	2	
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	-	-	-	10	
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	-	-	-	4	
Duvhök <i>Accipiter gentilis</i>	-	-	-	2	2
Sparvhök <i>A. nisus</i>	2	5	7	283	18
Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	-	-	-	1	
Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>	-	-	-	1	
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	-	-	-	3	
Stenfalk <i>F. columbarius</i>	-	-	-	3	
Lärkfalk <i>F. subbuteo</i>	-	-	-	10	
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	-	-	-	1	
St strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	-	2	
Kustpipare <i>Pluvialis squatarola</i>	-	-	-	1	
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	-	-	-	4	
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	-	-	-	1	
Sandlöpare <i>Calidris alba</i>	-	-	-	1	
Småsnäppa <i>C. minuta</i>	-	-	-	5	
Kärrsnäppa <i>C. alpina</i>	-	-	-	12	
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	-	-	-	1	
Dvärgbeckasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	-	-	-	10	
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	-	-	-	23	
Morkulla <i>Scolopax rusticola</i>	1	2	1	32	3
Skogssnäppa <i>Tringa ochropus</i>	-	-	-	4	
Grönbena <i>T. glareola</i>	-	-	-	1	
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	-	86	1
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>	-	-	-	3	
Skrattmås <i>Larus ridibundus</i>	-	-	-	5	
Fiskmås <i>L. canus</i>	-	-	-	34	
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	-	-	-	2	
Havstrut <i>L. marinus</i>	-	-	-	26	1

	2012	2013	2014	Summa	Återfynd
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	-	-	-	44	
Silvertärna <i>S. paradisaea</i>	-	-	-	40	
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	-	-	-	14	2
Gök <i>Cuculus canorus</i>	-	-	-	37	
Hökuggla <i>Surnia ulula</i>	-	-	-	8	
Sparvuggla <i>Glaucidium passerinum</i>	1	-	2	739	4
Kattuggla <i>Strix aluco</i>	-	-	-	4	
Hornuggla <i>Asio otus</i>	-	-	-	23	1
Jorduggla <i>A. flammeus</i>	-	-	-	6	1
Pärluggla <i>Aegolius funereus</i>	6	2	1	417	8
Nattskärra <i>Caprimulgus europaeus</i>	-	-	-	8	
Tornseglare <i>Apus apus</i>	-	-	-	4	
Kungsfiskare <i>Alcedo atthis</i>	-	-	-	4	
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	6	1	4	236	
Gråspett <i>Picus canus</i>	-	3	-	64	
Gröngöling <i>P. viridis</i>	-	2	1	91	1
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>	4	8	3	260	2
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	8	109	5	596	4
Vitryggig hackspett <i>D. leucotos</i>	-	-	-	8	
Mindre hackspett <i>D. minor</i>	6	6	1	175	1
Tretåig hackspett <i>Picoides tridactylus</i>	2	-	-	65	
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	-	-	-	1	
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	-	-	-	9	
Ladusvala <i>Hirundo rusti</i>	4	9	2	96	
Hussvala <i>Delichon urbica</i>	-	-	-	241	
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	14	54	39	7 686	6
Ängspiplärka <i>A. pratensis</i>	6	16	38	355	
Rödstrupig pipplärka <i>A. cervinus</i>	-	-	-	1	
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	1	1	-	230	1
Forsärta <i>Motacilla cinerea</i>	-	-	-	1	
Sädesärta <i>M. alba</i>	3	19	7	795	5
Engelsk sädesärta <i>M. alba yarrellii</i>	-	-	-	1	
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	4	2	-	317	7
Strömstare <i>Cinclus cinclus</i>	-	-	-	2	
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	251	231	335	7069	13
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	108	333	683	7 379	21
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	410	597	574	23 757	78
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	-	1	-	7	
Blåhake <i>L. svecica</i>	-	-	2	158	1
Svart rödstjärt <i>Phoenicurus ochruros</i>	-	1	-	10	
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicur.</i>	33	46	63	3 688	7
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	3	2	4	688	

	2012	2013	2014	Summa	Återfynd
Svarthakad buskskvätta <i>S. torquata</i>	-	-	-	1	
Vitgumpad buskskvätta <i>S.maurus</i>	-	-	-	1	
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	2	3	-	124	
Grönl stenskvätta <i>O. o. leucorrhoea</i>	-	-	-	1	
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	-	-	1	8	
Koltrast <i>T. merula</i>	24	69	30	2 175	22
Björktrast <i>T. pilaris</i>	1	2	1	778	12
Taltrast <i>T. philomelos</i>	16	42	17	1 428	23
Rödvingetrast <i>T. iliacus</i>	2	4	9	639	6
Dubbeltrast <i>T. viscivorus</i>	1	18	1	137	
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	-	-	1	13	
Flodsångare <i>L. fluviatilis</i>	-	-	-	1	
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenob.</i>	1	5	3	176	
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	-	-	-	9	
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	11	15	17	2 366	15
Trastsångare <i>A. arundinaceus</i>	-	-	-	1	
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	16	38	9	730	
Rost/moltoni. <i>Sylvia inornata/subalpina</i>	-	-	-	1	
Sammetshätta <i>S. melanocephala</i>	-	-	-	1	
Höksångare <i>S. nisoria</i>	1	1	-	20	
Ärtsångare <i>S. curruca</i>	35	96	26	3 204	3
Törnsångare <i>S. communis</i>	2	14	3	491	1
Trädgårdssångare <i>S. borin</i>	66	137	81	6 288	8
Svarthätta <i>S. atricapilla</i>	140	176	125	4 865	13
Lundsångare <i>Phylloscopus trochiloides</i>	-	1	-	1	
Kungsf.sångare <i>Ph. proregulus</i>	-	-	-	10	
Tajgasångare <i>Ph. inornatus</i>	-	1	1	16	
Grönsångare <i>Ph. sibilatrix</i>	1	6	3	292	
Gransångare <i>Ph. collybita</i>	142	107	117	3 067	6
Östlig gransångare <i>Ph. c. tristis</i>	-	-	-	11	
Lövsångare <i>Ph. trochilus</i>	349	470	243	37 543	39
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	2211	719	1120	75 966	79
Brandkr kungsfågel <i>R. ignicapillus</i>	-	-	-	1	
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	4	20	11	1 403	
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	2	2	2	23	
Svartvit flugsnappare <i>F. hypoleuca</i>	34	83	36	6 502	15
Skägges <i>Panurus biarmicus</i>	-	-	-	423	1
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	573	858	396	15 465	61
Entita <i>Parus palustris</i>	1	-	-	166	
Talltita <i>P. montanus</i>	61	357	95	8 748	15
Lappmes <i>P. cinctus</i>	-	-	-	41	
Tofsmes <i>P. cristatus</i>	3	5	4	354	
Svartmes <i>P. ater</i>	99	141	24	9 636	10
Blåmes <i>P. caeruleus</i>	624	450	364	22 286	65

	2012	2013	2014	Summa	Återfynd
Talgoxe <i>Parus major</i>	209	268	292	15 287	43
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	29	48	34	1 328	5
Sibirisk nötväcka <i>S. e. asiatica</i>	-	-	-	2	
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	73	174	202	4 334	4
Pungmes <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	1	
Sommargylling <i>Oriolus oriolus</i>	-	-	-	1	
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	8	29	9	1 061	6
Varfågel <i>L. excubitor</i>	2	2	1	65	
Nötskrika <i>Garrulus glandarius</i>	3	4	3	289	8
Skata <i>Pica pica</i>	-	-	-	41	
Nötkråka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	1	-	-	13	1
Smalnötkråka <i>N. c. macrorhynchos</i>	-	-	-	43	4
Kaja <i>Corvus monedula</i>	-	-	-	6	
Kråka <i>C. corone</i>	-	-	-	13	1
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	-	-	-	114	1
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	-	-	-	5	
Pilfink <i>P. montanus</i>	-	-	1	117	1
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	70	153	137	5 188	16
Bergfink <i>F. montifringilla</i>	19	60	36	3 141	5
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	1	8	6	1 736	14
Steglits <i>C. carduelis</i>	-	-	-	4	
Grönsiska <i>C. spinus</i>	238	407	915	18 390	50
Hämpling <i>C. cannabina</i>	-	-	-	9	
Vinterhämpling <i>C. flavirostris</i>	2	2	5	77	
Gråsiska <i>C. flammea</i>	74	438	51	2 901	4
Snösiska <i>C. hornemanni</i>	-	1	-	27	
Bändelkorsnäbb <i>Loxia leucoptera</i>	-	3	-	26	
Mindre korsnäbb <i>L. curvirostra</i>	-	5	1	123	
Större korsnäbb <i>L. pytyopsittacus</i>	-	1	-	18	
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	2	13	2	212	
Tallbit <i>Pinicola enucleator</i>	-	-	-	34	
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	55	214	49	4 250	29
Stenknäck <i>Coccothraustes cocc.</i>	-	-	1	13	
Lappsparv <i>Calcarius lapponicus</i>	-	-	-	2	
Snösparv <i>Plectrophenax nivalis</i>	-	-	-	2	
Gulsparv <i>Emberiza citrinella</i>	1	7	4	884	6
Ortolansparv <i>E. hortulana</i>	-	-	-	11	
Dvärgsparv <i>E. pusilla</i>	-	-	-	4	
Videsparv <i>E. rustica</i>	-	-	-	2	
Säv sparv <i>E. schoeniclus</i>	31	45	81	3 321	13
Svarthuvad sparv <i>E. melanocephala</i>	-	-	-	1	
Summa 157 arter	6 114	7 170	6 342	323 695	804

Ringmärkningens högsta års och dagssummor vid Hammarö fågelstation 1961 - 2014

I år presenterar vi åter högsta märksiffror för dag och år för vissa märkarter. Tabellen kan ses som kurios, men förutom att den visar toppår för arterna ger den också en fingervisning om under vilken tid på året som arterna märkts i stort antal.

(L = Lockläte delvis använt)

	Högsta dagssumma		Högsta årssumma		Summa 1961-2014
	Antal	Datum	Antal	År	
Sparvhök	3	00-09-01	17	2006	283
Sparvuggla - L	15	05-09-22	165	2005	739
Pärluggla - L	11	82-09-07	90	1982	417
Göktyta	7	70-08-25	21	1972	236
Gråspett	4	01-10-14	13	1999	64
Gröngöling			6	1978	91
Spillkråka	4	93-08-26	18	1993, 2005	260
Större hackspett	32	99-10-06	109	2013	596
Mindre hackspett	2	93-10-22	11	1981, 2003	175
Tretåig hackspett	3	93-09-09, 07-10-04	11	2007	65
Ladusvala	9	73-09-23	24	1973	96
Hussvala	25	86-05-28	39	1972	241
Ängspiplärka - L	25	14-09-24	26	2004	355
Trädpiplärka - L	242	09-08-12	1969	2009	7 686
Gulärta	40	95-05-22	45	1995	230
Sädesärta	10	83-07-17	49	1975	795
Sidensvans	40	05-11-01	100	2005	317
Gärdsmyg	52	07-09-27	502	2007	7 069
Järnsparv - L	233	07-09-18	1564	2007	7 379
Rödhake	111	89-09-25	1 040	1990	23 757
Rödstjärt	43	95-09-03	194	1995	3 688
Buskskvätta	27	80-08-23	52	1980	688
Stenskvätta	2	90-09-11, 92-09-05	10	1978, 81	113
Koltrast	14	87-10-04	137	1972	2 175
Björktrast	19	05-10-26	77	1987	778
Taltrast	10	71-09-27	88	1980	1 428
Rödvingetrast	26	80-10-18	70	1980	639
Dubbeltrast	17	04-10-13	55	2004	137
Sävsångare	3	90-08-22, 09-14, 91-08-29 95-09-14, 01-09-12	13	1990, 2001	176
Rörsångare	13	77-06-15	156	1994	2 366
Härmsångare	7	13-07-30	38	2013	730
Ärtsångare	14	87-08-16	135	1989	3 204
Törnsångare	7	07-08-06	29	2000	491
Trädgårdssångare	39	07-08-10	289	1981	6 288

	Högsta dagssumma		Högsta årssumma		Summa 1961-2014
	Antal	Datum	Antal	År	
Svarthätta	24	11-09-09	269	2006	4 865
Grönsångare	5	89-08-06, 08-08	21	1993	292
Gransångare	26	04-10-08	188	2004	3 067
Lövsångare	128	90-08-15	1 958	1990	37 543
Kungsfågel	578	05-09-30	4 490	1990	75 966
Grå flugsnappare	18	07-08-24	57	2007	1 403
Svartvit flugsnapp	50	71-08-21	315	1980	6 502
Skäggmes	25	90-10-19, 10-21	130	1990	423
Stjärtmes	294	00-10-20	1 688	2000	15 465
Entita	5	95-07-25	14	1993	166
Talltita	114	72-08-27	1 209	1975	8 748
Tofsmes	5	74-06-15	27	1972	354
Svartmes	174	90-08-26	1 853	1975	9 636
Blåmes	187	94-10-10	1 117	1994	22 286
Talgoxe	139	07-09-26	946	2007	15 287
Nötväcka	8	94-09-20	73	1994	1 328
Trädkrypare	25	98-10-21	277	2001	4 334
Törnskata	11	81-08-07	58	1981	1 061
Nötskrika	8	78-05-04	23	1977	289
Stare	47	72-06-25	87	1972	114
Bofink	121	09-07-26	648	2009	5 188
Bergfink	127	87-08-24	525	1987	3 141
Grönfink	100	06-10-25	229	2006	1 736
Grönsiska	278	02-10-16	2028	2009	18 390
Gråsiska - L	90	15-10-13	438	2013	2 901
Mindre korsnäbb	6	85-09-09, 93-08-08	30	1985	123
Bändelkorsnäbb	4	02-08-16, -17, -21	21	2002	26
Rosenfink	5	89-08-07, 09-08-07	16	1994	212
Domherre	102	86-10-22	413	1986	4 250
Gulsparv	28	81-02-21	76	1976	884
Sävsparv - L	23	06-10-04	278	2006	3 321

Vissa sällan märkta arter har vid enstaka tillfällen fångats i anmärkningsvärt stort antal.

Hökuggla	8	83-08-29
Lappmes	16	94-10-16
Smaln nötkråka	6	95-09-30
Pilfink	19	94-10-10
Snösiska	12	89-01-09
Större korsnäbb	8	88-10-19
Tallbit	17	98-11-15

Dagsrekord	731	2005-09-29
Årsrekord	12 817	1990
Arter/dag	32	1988-09-06
Arter/månad	59	Aug 1981
Arter/år	82	1981
Märkta arter	157	1961-2014
Obsade arter	256	1961-2014
Totalt märkta	323 695	1961-2014
Återfynd	804	1961-2014

Höksångare *Sylvia nisoria* och mindre flugsnappare *Ficedula parva* vid Hammarö fågelstation 1961 – 2014

Björn Ehrenroth

Höksångare och mindre flugsnappare har genom åren varit sällsynta besökare, som alltid glatt fågelskådarna vid Hammarö fågelstation. Jag har gått igenom alla årsrapporter för att vaska fram fynden och tittat på fältblanketterna för ringmärkning, med data för fångsttider på dagen och biometri.

Höksångare

Det dröjde ända till augusti 1980 innan höksångaren blev ny märkart för stationen. Under de följande tjugo åren fångades endast tre individer. Från och med 2001 ökade fångsterna markant, med nästan årliga märkningar. 2002 och 2009 märktes 3 ex vardera säsongen. Totalt har 20 ex ringmärkts, samtliga ungfåglar.

De flesta fåglarna, 15 ex (75%), har märkts 11-31 augusti, med en topp på 9 ex 21-31 augusti. Den tidigaste noteringen är 2 augusti och den i särklass senaste 20 oktober. Tre septemberfynd ligger mellan den 9:de och 21:a. Flertalet individer, 15 ex, har fångats/märkts på morgonen mellan klockan 06 och 10. En höksångare togs mitt på dagen, 3 ex spritt under eftermiddagen och för en fågel saknas fångsttid. Tre fåglar har återfångats kort tid efter märkningen. 1 ex märkt 28/8 kollades 30/8 och 31/8, 1 ex märkt 12/9 kollades 17/9 och den sena fågeln 20/10 återfångades 22/10.

Vinglängden har mätts på 19 fåglar och måtten varierade mellan 86 och 92 mm, med medellängden 88,7 mm. En individ med anmärkningsvärt mycket depåfett

Den senaste märkta höksångaren, nummer 20 sedan starten, märktes i augusti 2013.

(fettklass 7) vägde 29,9 gram. Några andra tungviktare var en fågel i klass 6 och tre i klass 5. Övriga individer hade spridda fettklasser mellan 1 och 4. Oktoberfågeln hade den lägsta vikten på 20,2 gram. Vikten har bestämts hos 13 individer och fett har noterats för 16 ex.

Från Dan Mangsbo har jag fått en förteckning över samtliga fynd av höksångare i Värmland. Det första fyndet gjordes i augusti 1963 i västra Värmland. Sjungande fåglar i slutet av maj och början av juni har rapporterats från Ekenäs, Alsterdalen och Björken. Därutöver finns det några fältobsar på olika platser. De första höksångarna som ringmärktes var två ungfåglar som Erik Borgström fångade i Kristinehamn 1977 (28/8, 1/9). Slutligen kan nämnas att en höksångare märktes 23/8 2011 vid Södra Hyn.

Mindre flugsnappare

Den 17 juni 1961 märktes en hanne vid Hammarö sydspets. Det var Lennart Heddin, stockholmsornitolog, som fångade

fågeln inne på norra Fyrholmen. Lennart gjorde militärtjänst på I2 och besökte lokalen några gånger på fritiden. Vid ett senare besök 2 juli återfångade han fågeln, vilket tydde på ett revirhävande. Sju år senare observerades en sjungande adult hanne 24 juni. 1971 upptäcktes en honfärgad fågel 1 juni på Fyrholmen och tre år senare sjöng en adult hanne 9 juni på holmen.

Det dröjde till 27 maj 1981, då flugsnappare nummer 2 märktes, och de följande två åren fångades en individ vardera året i september. Därefter har arten observerats/märkts oregelbundet med ibland flera års mellanrum. En gammal hanne märkt av redaktör Larsson 26 maj 1992 pryder omslaget på det årets rapport från fågelstationen. Sammanlagt finns det uppgifter om 30 olika individer genom åren och av dessa har 23 ringmärkts. Under senvåren-sommaren (26/5-9/7) har 7 adulta fåglar märkts och under höstsången (27/8-8/10) 16 individer, samtliga ungfåglar. En ovanligt sen flugsnappare dök upp nära märkkuren 24 oktober 2013.

Mindre flugsnappare som ringmärktes under Fågelstationens dag 2006.

Den vägrade att flyga i något nät och kunde därför inte studeras närmare.

Märktider på dagen har noterats för 20 fåglar. De flesta, 14 ex, har bokförts mellan klockan 06 och 09, en i gryningen och 5 ex klockan 10-12. Uppgifter om biometri är oväntat sparsamma. Vinglängdsmått finns för 13 fåglar. Variationen ligger mellan 66 och 70 mm, med medelvärdet 68,1 mm. Åtta fåglar har vägts och spridningen var 8,3-10,6 gram, med medelvärdet 9,9 gram.

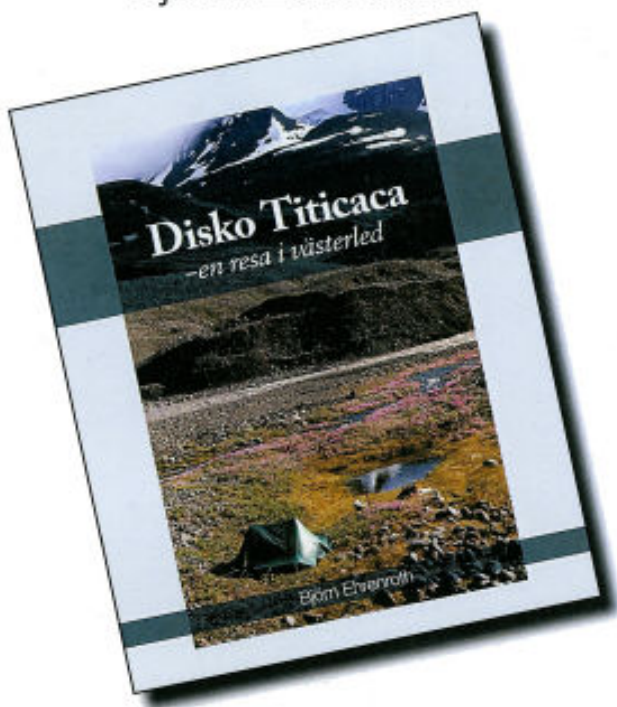
För samma antal fåglar men delvis andra individer har fettklass bestämts. En hamnade i klass 5, tre i klass 4 och övriga i 1 eller 2.

Enligt uppgifter från Dan Mangsbo har mindre flugsnappare rapporterats nästan årligen den aktuella perioden från Värmland. Antalet fynd av sjungande hannar har de senaste sex åren varierat mellan 4 och 10. Häckning har konstaterats 1988, 1989, 1992, 2003 och 2013.

Disko Titicaca

-en resa i västerled

Björn Ehrenroth

Ny bok!

Boken, som är rikt illustrerad med nästan 200 foton, beskriver ett reseäventyr under elva månader åren 1968-1969. Med lastfartyg färdades jag och en kamrat från Köpenhamn till västra Grönland, där sommaren tillbringades på ön Disko. Från Grönland for vi via Island och New York till västra Kanada och levde senare vildmarksliv i Alaska under hösten. Från Anchorage körde vi en äldre bil längs amerikanska västkusten och Mexiko till Panama City. Resten av resan tillbringades i västra Sydamerika, med Ecuador som närmaste anhalt. Efter en månad på Galapagos fortsatte resan med en månad i Peru. Före hemresan tillbringades två veckor i södra Columbia.

Pris på boken är 300 kr + porto med kuvert 89 kr. Ett alternativ är att göra ett hembesök hos mig och få en fika. Bokens format är 23 x 29 cm och inlagan består av 249 sidor. Boken har hårda pärmar.

Ehrenroth Bild - Björn Ehrenroth, Ransbysätter 62, 68697 Lysvik
Tel: 073-0536805, 0565-83001 behrenbild@live.se

Karlstads Ornitologiska Förening

Styrelse 2014

Ordförande	Karl-Erik Möberg, Malméngsgatan 4, 654 55 Karlstad	054-19 07 22
Sekreterare	Roger Nordahl, Brages väg 17, 665 33 Kil	0554-134 53
Kassör	Peter Wikteliuss, Rygatan 2, 654 63 Karlstad	054-10 06 28
Ledamöter	Anders Hanson, Skaldens gata 55, 65638 Karlstad	070-6206915
	Magnus Köpman, Kroppkärrsv. 100, 654 61 Karlstad	054-83 41 15
	Lars-Åke Karlsson Styrbordsgatan 16, 652 27 Karlstad	054-21 31 48
Revisorer	Bengt Eskilsson, Hemvägen 1B, 653 67 Karlstad	054-56 61 48
	Kjell Larsson, Blåeldsgatan 17, 653 45 Karlstad	054-56 19 87
Valberedning	Sven Larsson, Brännmyrsgatan 85, 654 69 Karlstad	070-5250089
	Anders Boström, Strandvägen 8, 652 23 Karlstad	070-3164430

Ansvarig Hammarö fågelstation

Stationschef	Roger Jonasson, Erks väg 9, 654 72 Karlstad	054-83 28 78
--------------	---	--------------

Redaktör för Årsrapporten

	Sven Larsson, Brännmyrsgatan 85, 654 69 Karlstad	070-5250089
--	--	-------------

Hammarö fågelstation

Priset för övernattnng vid Hammarö fågelstation är 20 kr / natt. För medlemmar och stationspersonal utgår ej någon avgift. Övernattningsutrymmet är mycket begränsat vid stationen. Fler än 4 personer bör helst inte bo i stugan samtidigt. Personer som arbetar med ringmärkning eller sträckräkning har företräde. Ring och kontrollera att Du får en sängplats innan Du bestämmer Dig för att övernatta i stugan. Under perioden augusti-oktober är det i regel platschefen som avgör vilka personer som kan övernatta på stationen.